

IM.STEFANA

**FUNDACJA
BATOREGO**

ul. Sapieżyńska 10a
00-215 Warszawa
tel. 22 536 02 00
fax 22 536 02 20
batory@batory.org.pl
www.batory.org.pl

Komunikat prasowy

Warszawa, 14 marca 2018 r.

Raport Fundacji Batorego o demontażu sądownictwa

W związku z opublikowaną przez Kancelarię Premiera RP „Białą Księgą w sprawie reform wymiaru sprawiedliwości” przedstawiamy Raport Zespołu Ekspertów Prawnych Fundacji im. Stefana Batorego omawiający konsekwencje zmian prawnych w obrębie władzy sądowniczej w Polsce, wprowadzanych w latach 2015-2018. Eksperti Fundacji zwracają uwagę na stopniowe celowe osłabianie pozycji poszczególnych organów władzy sądowniczej w Polsce poprzez m.in. uzależnienie sądów i trybunału od władzy ustawodawczej i władzy wykonawczej oraz masową wymianę kadr.

Zdaniem Zespołu Ekspertów Prawnych w konsekwencji przyjętych przez Sejm i podpisanych przez Prezydenta ustaw o TK, KRS, SN i ustroju sądów powszechnych, istnieje poważna wątpliwość, czy zasada odrębności i niezależności sądów i trybunałów nadal jest realizowana w Polsce tak, jak tego wymaga art. 173 Konstytucji. Autorzy raportu wskazują na naruszenie zasad trójpodziału władzy, odrębności władzy sądowniczej oraz niezawisłości sędziów, stanowiących fundamenty demokratycznego państwa prawnego.

W raporcie eksperci szczegółowo analizują:

- wybór **do Trybunału Konstytucyjnego** osób nieuprawnionych do orzekania z naruszeniem Konstytucji RP, nieprawidłowości związane z wyborem Prezesa TK oraz brak publikacji wyroków TK;
- zmianę sposobu powoływania członków **Krajowej Rady Sądownictwa** uzależniającą Radę od władzy ustawodawczej oraz niezgodne z Konstytucją wygaszenie kadencji jej członków;
- demontaż **Sądu Najwyższego**, wprowadzenie skargi nadzwyczajnej pozwalającej na rewizję prawomocnych wyroków sądowych do 20 lat wstecz oraz wpływ zmiany przepisów dotyczących przejścia sędziów w stan spoczynku na realizację zasady niezawisłości sędziów;
- podporządkowanie **sądów powszechnych** władzy wykonawczej poprzez zwiększenie uprawnień Ministra Sprawiedliwości-Prokuratora Generalnego do ingerowania w obsadę organów sądów powszechnych, a także pośredniego wpływania na pracę sędziów i kształtowanie ich kariery zawodowej.

„Konstytucja gwarantuje obywatelom prawo do sądu niezależnego i niezawisłego. Jak jednak sąd może być niezależny, skoro sędziów ma powoływać Krajowa Rada Sądownictwa wybierana niemal w całości przez polityków? Konstytucja jednoznacznie określa czas trwania kadencji Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego i członków Krajowej Rady Sądownictwa. To ma gwarantować, że osoby piastujące te stanowiska nie zostaną odwołane ze względów politycznych wówczas, gdy staną się niewygodne

dla rządzących. Tymczasem ustawa skraca kadencję tych osób określoną w Konstytucji” – mówi profesor Monika Florczak-Wątor, członkini Zespołu.

„Rozdzielę między tym, co jest gwarantowane w Konstytucji, a tym, co jest realizowane w praktyce podważa zaufanie obywateli do państwa i prawa. Największym problemem jest brak organu, który mógłby w sposób wiążący stwierdzić naruszenie reguł konstytucyjnych przez rządzących. Takim organem na pewno nie jest już Trybunał Konstytucyjny, w którym orzekają osoby niebędące sędziami i którym kieruje osoba w sposób sprzeczny z prawem powołana na stanowisko Prezesa Trybunału. Trybunał Konstytucyjny, który sam jest niekonstytucyjnie obsadzony i ma nielegalne władze nie ma legitymacji do oceny konstytucyjności prawa” – dodaje profesor Monika Florczak-Wątor.

„Raport Zespołu Ekspertów Prawnych przy Fundacji im. Stefana Batorego dotyczący konsekwencji działań legislacyjnych w obrębie władzy sądowniczej w Polsce w latach 2015-2018”
dostępny jest na stronie: http://bit.ly/Raport_ZEP_Zmiany_legislacyjne_sadownictwo

Więcej informacji:

Katarzyna Łakomicz, sekretarz Zespołu Ekspertów Prawnych
op@batory.org.pl